

Næringsanalyse Skedsmo

Av
Knut Vareide

Telemarkforskning-Bø

Arbeidsrapport 2/2005

➤ Forord

Denne rapporten er en analyse av utviklingen i Skedsmo med hensyn til næringsutvikling, demografi og sysselsetting. Utviklingen i Skedsmo er sammenliknet med fylkes- og landsgjennomsnitt. I tillegg er utviklingen i Skedsmo sammenliknet med et sett referansekommuner.

Datagrunnlaget i rapporten er en regnskapsdatabase med regnskap fra alle regnskapspliktige foretak i Norge i perioden 1998-2003. I tillegg brukes en del statistikk fra Statistisk sentralbyrå.

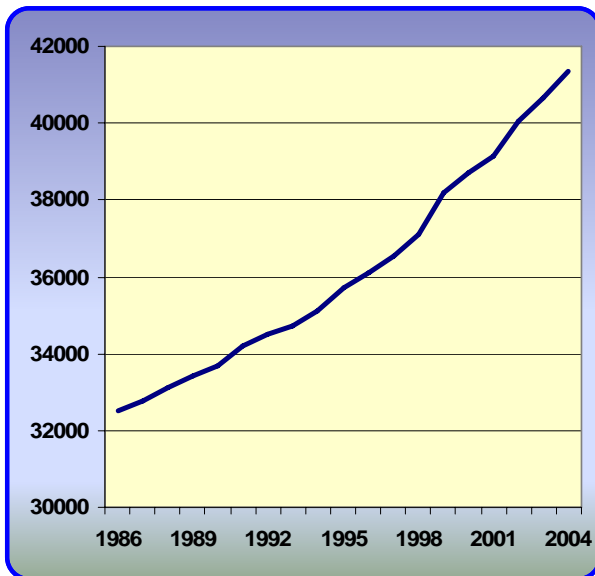
Analysen er gjennomført av Knut Vareide, og rapporten er skrevet av samme person.

20. januar 2005

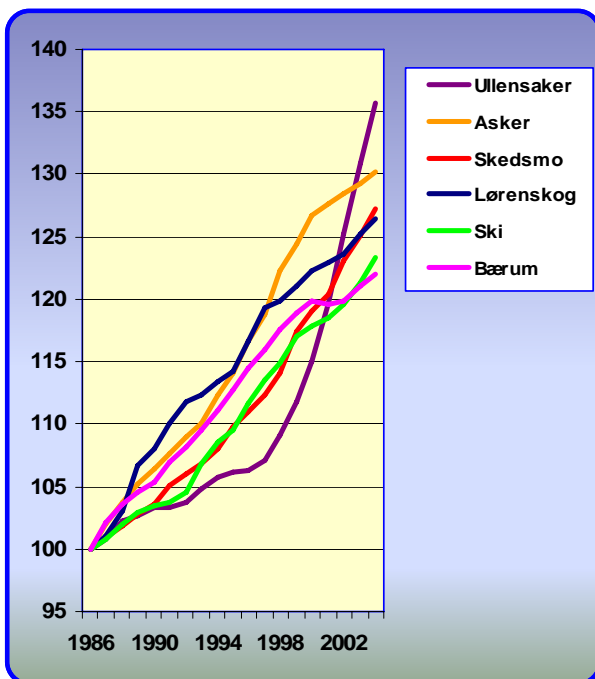
Knut Vareide

➤	FORORD	2
➤	BEFOLKNING	5
✓	Folketallsutvikling 1986-2004	5
✓	Befolkningsutvikling i Skedsmo og referansekommunene	5
✓	Endring i folketall siste ti år, Skedsmo og referansekommuner	6
✓	Befolkningsendringer siste år	6
➤	NÆRINGSSTRUKTUR	7
✓	Næringsstruktur i Skedsmo	7
✓	Sysselsetting i hovednæringer	7
✓	Utviklingen innen Data/FoU/konsulent	8
✓	Data/FoU/konsulentvirksomhet i Skedsmo og referansekommuner	8
➤	SYSSELSETTING	9
✓	Antall arbeidsplasser i prosent av folketall	9
✓	Endringer i den private sysselsettingen etter 2000	9
✓	Endringer i antall arbeidsplasser bransjevis	10
✓	Prosentvis endring i sysselsettingen i ulike bransjer	10
➤	PENDLING	11
✓	Pendling ut fra Skedsmo	11
✓	Pendling inn til Skedsmo	11
✓	Netto pendling	12
✓	Endringer i netto pendling	12
➤	VEKST	13
✓	Andel vekstforetak i Skedsmo	13
✓	Utvikling andel vekstforetak, Skedsmo og nabokommuner	13

✓	Andel vekstforetak i Skedsmo og referansekommuner	14
✓	Andel vekstforetak bransjevis	14
➤	NYETABLERINGER	15
✓	Utvikling nyetableringer	15
✓	Etableringsfrekvens i Skedsmo og referansekommuner	15
✓	Etableringsfrekvens i perioden 1999-2003	16
✓	Etableringer i ulike næringer	16
✓	Etableringsfrekvenser i hovednæringer i Skedsmo	17
✓	Bransjevis etableringsfrekvens i Skedsmo og Norge	17
➤	LØNNSOMHET	18
✓	Lønnsomhetsutvikling Skedsmo	18
✓	Lønnsomhetsutvikling i forhold til referansekommuner	18
✓	Lønnsomhet i Skedsmo og referansekommuner	19
✓	Bransjevis lønnsomhet	19
✓	Egenkapital i næringslivet	20
✓	Egenkapital i Skedsmo og referansekommuner	20
➤	NÆRINGSGLIVSINDEKSEN	21
✓	De fire indikatorene i næringslivsindeksen	22
✓	Utvikling av næringslivsindeksen i Skedsmo	22

Figur 1: Utviklingen av folketallet i Skedsmo 1986-2004. Datakilde: SSB.

Figur 2: Folketallsutvikling i Skedsmo og referansekommuner, indeksert slik at folketall 1 jan 1986=100. Datakilde: SSB.

➤ BEFOLKNING

✓ Folketallsutvikling 1986-2004

Antall innbyggere i Skedsmo har hatt en rask og jevn økning siden 1986. Det har vært en vekst i folketallet hvert eneste år i denne perioden.

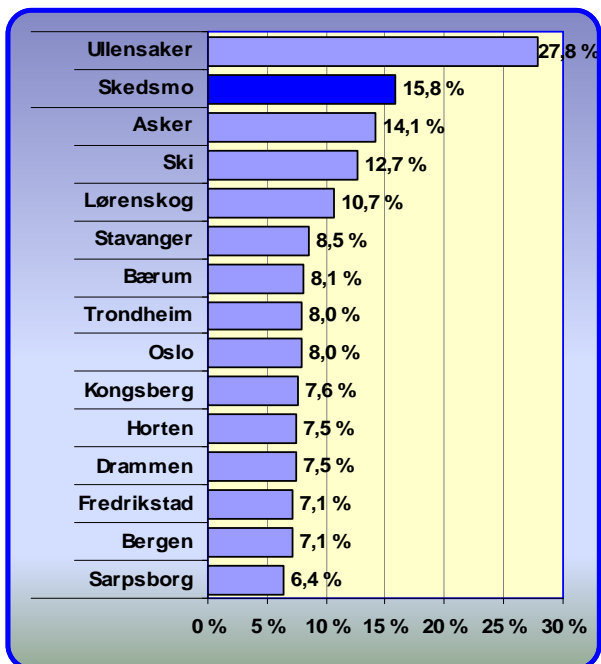
Veksten i folketallet tilsvarer mer enn en prosent pr år, og folketallet har økt fra 32517 i 1986 til 41359 i 2004. Dette er 27,2 prosent på 19 år.

✓ Befolkningsutvikling i Skedsmo og referansekommunene

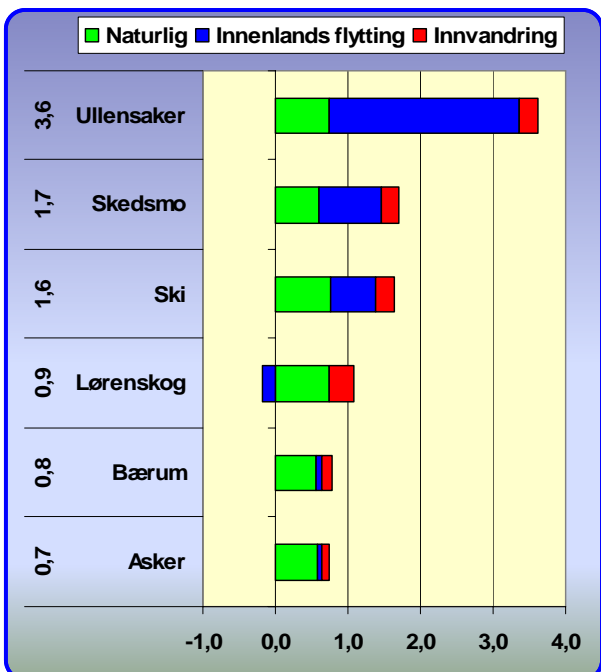
Vi kan sammenlikne folketallsutviklingen i Skedsmo med referansekommunene ved å indeksere folketallet, slik at folketallet 1 jan 1986 blir gitt verdien 100. På den måten kan veksten i folketallet sammenliknes med andre kommuner.

Ullensaker har den sterkeste befolkningsveksten etter 1986 av referansekommunene, fulgt av Asker. Skedsmo har imidlertid nesten like sterk vekst i befolkningen.

Alle referansekommunene har sterk vekst i befolkningen, mens Skedsmo har nest sterkest vekst i de siste fem årene, etter Ullensaker.

Figur 3: Prosentvis endring i innbyggertall siste ti år, fra 1 jan 1995 til 1 jan 2004. Datakilde: SSB.

Figur 4: Befolkningsendring i 2003, fordelt på fødselsoverskudd, innvandring og innenlands flytting. Tallene helt til venstre er samlet befolkningsvekst i 2003. Datakilde: SSB.

✓ Endring i folketall siste ti år, Skedsmo og referansekommuner

En kan også betrakte den prosentvise endringen i folketallet i Skedsmo og referansekommuner i de siste ti årene, som vist i figur 3.

Veksten i befolkningen i Skedsmo i de siste ti år er på 15,8 prosent. Det er bare Ullensaker som har sterkere vekst. Veksten i folketallet i Skedsmo de siste ti årene er for eksempel nesten dobbelt så sterk som i vekstkommuner som Stavanger, Bærum, Trondheim og Oslo.

✓ Befolkningsendringer siste år

Det kan være interessant å se nærmere på de enkelte komponentene bak endringene i folketallet. I figur 4 er befolkningsendringene i 2003 blitt fordelt på fødselsoverskudd (antall fødte – antall døde), innvandring (tilflytting fra utlandet – utflytting til utlandet) og netto flytting innenlands.

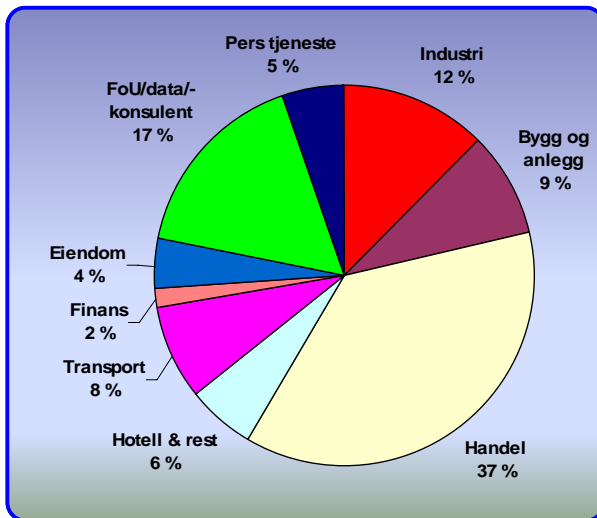
En kan se at veksten i befolkningen i Skedsmo i 2003 var på 1,7 prosent. Denne veksten er summen av naturlig befolkningsvekst på 0,6 prosent, innenlandsk flytting på 0,9 prosent og innvandring på 0,2 prosent.

Den naturlige befolkningsveksten er et resultat av at det er en ung befolkning med relativt mange kvinner i fruktbar alder.

Den høye innenlandske flyttingen indikerer at Skedsmo er en attraktiv kommune å flytte til. Dette kan være et resultat av gunstig arbeidsmarked og et attraktivt bomiljø.

➤ NÆRINGSSTRUKTUR

✓ *Næringsstruktur i Skedsmo*

Figur 5; Fordeling av antall arbeidsplasser i privat næringsliv i Skedsmo på hovednæringer i 2003. Datakilde: SSB.

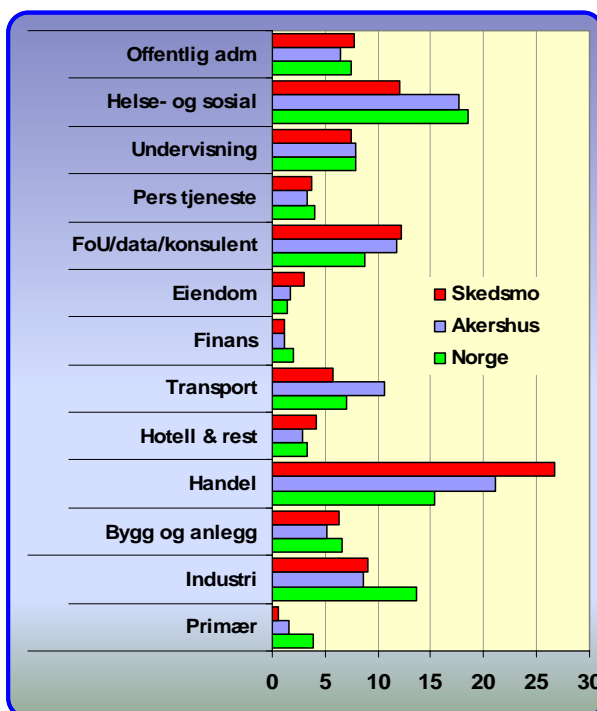
Hvis vi tar utgangspunkt i sysselsettingen i det private næringslivet i Skedsmo, og fordeler antall ansatte på hovednæringer, vil vi få en fordeling som vist i figur 5.

Handelen står for 37 prosent av sysselsettingen i det private næringslivet i Skedsmo. Handel omfatter både detalj og en gros.

Data/FoU/konsulentvirksomhet står for 17 prosent.

Industrien står for bare 12 prosent av den private sysselsettingen i Skedsmo.

✓ *Sysselsetting i hovednæringer*

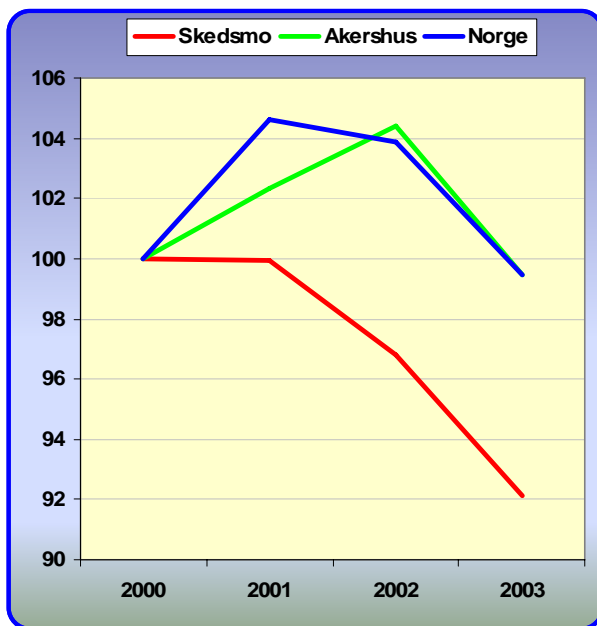
Figur 6: Fordeling av antall arbeidsplasser i Skedsmo på hovednæringer, både privat og offentlig, 2003. Datakilde: SSB.

I tillegg til hovednæringene i privat sysselsetting, kan vi også se på sysselsettingen i offentlig sektor, som er delt opp i undervisning, helse og administrasjon. Offentlig sektor omfatter både kommune, fylke og stat.

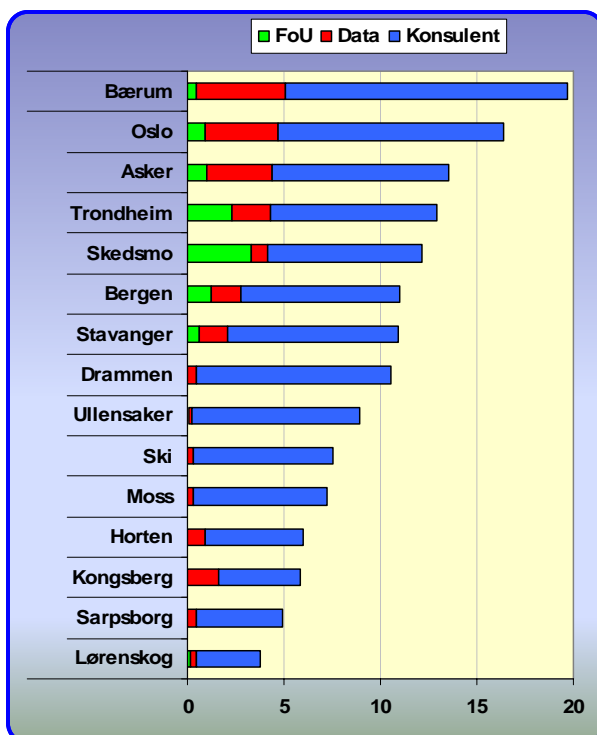
I figur 6 er sysselsettingsandelene i private og offentlige hovednæringer illustrert.

Skedsmo har større andel av sysselsettingen enn fylkes- og landsgjennomsnittet i handel og Data/FoU/konsulentvirksomhet.

Det er relativt få arbeidsplasser i helse- og sosialtjenester, finans, transport og primærnæringene.

Figur 7: Utvikling i antall ansatte innen Data, FoU og konsulentvirksomhet. Indeksert slik at nivået i 2000 = 100. Datakilde: SSB.

Figur 8: Antall ansatte i Data/FoU/konsulentvirksomhet i prosent av samlet antall ansatte i Skedsmo og referansekommuner i 2003. Datakilde: SSB.

✓ Utviklingen innen Data/FoU/konsulent

Bransjene data, FoU og konsulentvirksomhet er viktige i Skedsmo. 17 prosent av alle private arbeidsplasser er i disse bransjene. Dette er bransjer som er kompetansekrevende og har høyt lønnsnivå.

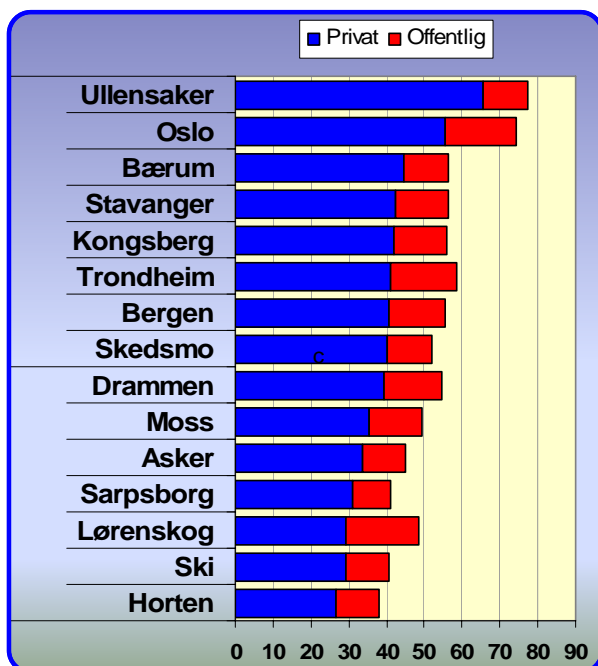
Utviklingen i antall ansatte i disse bransjene er vist i figur 7. Det har vært en nedgang i antall ansatte i disse bransjene i Skedsmo etter 2000. Nedgangen har skjedd i alle de tre bransjene. Det har ikke vært tilsvarende nedgang i Akershus eller Norge i samme periode.

✓ Data/FoU/konsulentvirksomhet i Skedsmo og referansekommuner

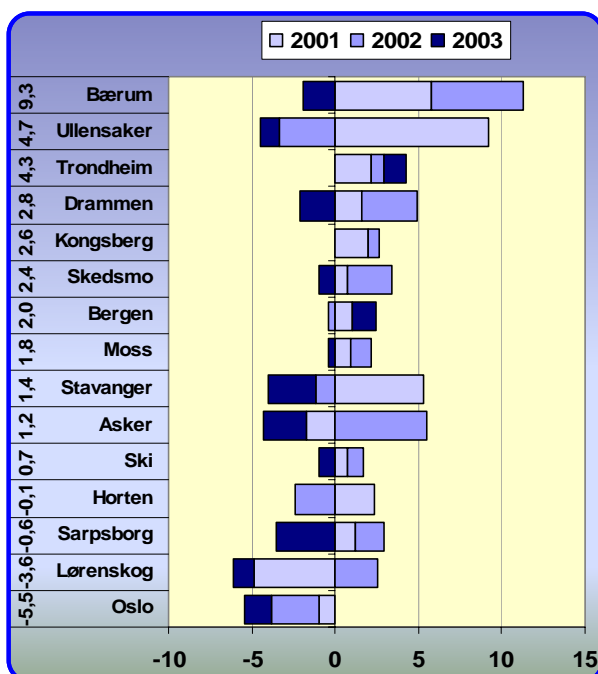
I figur 8 er antall ansatte i data, FoU og konsulentvirksomhet som andel av samlet sysselsetting i 2003 vist for Skedsmo og referansekommuner.

Bærum, Oslo, Asker og Trondheim har en høyere andel arbeidsplasser i disse næringene enn Skedsmo. Alle de andre referansekommunene har lavere andel av samlet antall ansatte i disse bransjene.

Skedsmo har spesielt mange ansatte innen forskning og utvikling, men relativt få innen datavirksomhet.

Figur 9: Antall arbeidsplasser i prosent av folketall, privat og offentlig, 2003. Datakilde: SSB.

Figur 10: Endring i antall arbeidsplasser i 2001, 2002 og 2003 i privat sektor. Tallene helt til venstre viser prosentvis endring i hele perioden 2000-2003. Datakilde: SSB.

➤ Sysselsetting

✓ Antall arbeidsplasser i prosent av folketall

Antall arbeidsplasser må ses i forhold til folketallet. Enkelte kommuner har overskudd på arbeidsplasser slik at personer pendler inn til kommunen, mens i andre kommuner er en andel av befolkningen avhengige av å pendle ut av kommunen for å få arbeid.

I figur 9 er antall arbeidsplasser målt i prosent av folketallet i Skedsmo og referansekommuner.

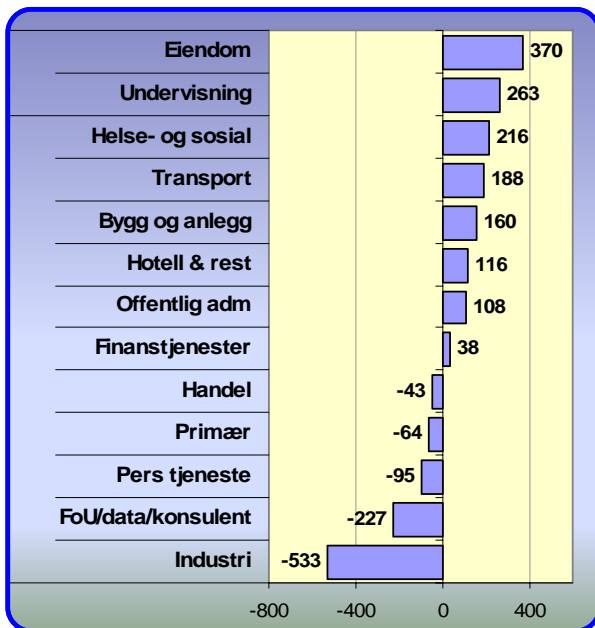
Antall private arbeidsplasser i Skedsmo tilsvarer 40,2 prosent av folketallet. Dette er lavere enn kommuner som f.eks. Ullensaker, Oslo og Bærum, men høyere enn Drammen, Moss, Asker m. fl. Alle referansekommunene er kommuner med relativt mye næringsliv.

✓ Endringer i den private sysselsettingen etter 2000

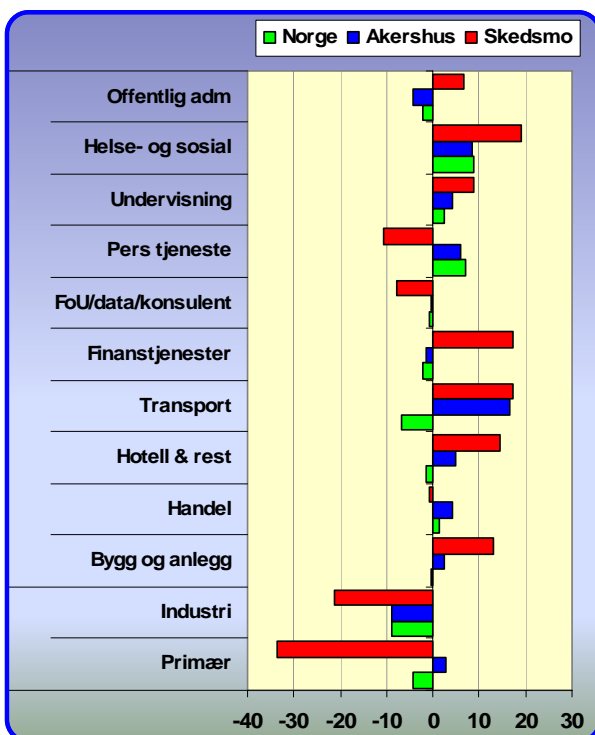
Figur 10 viser endringen i antall arbeidsplasser i privat næringsliv i 2001, 2002 og 2003 i Skedsmo og sammenliknbare kommuner.

Skedsmo hadde en nedgang i antall ansatte i privat næringsliv på 223 i 2003, en økning i 2002 på 562 og en økning i 2001 på 165. I hele perioden steg den private sysselsettingen i Skedsmo med 2,4 prosent.

Alle referansekommunene unntatt Bergen og Trondheim hadde nedgang i privat sysselsetting i 2003.

Figur 11: Endringer i antall arbeidsplasser i Skedsmo fra 2000 til 2003 i ulike hovedbransjer, privat og offentlig. Datakilde: SSB.

Figur 12: Endringer i antall arbeidsplasser i prosent fra 2000 til 2003 i ulike hovedbransjer, privat og offentlig, unntatt eiendom som hadde en økning på 128 prosent. Datakilde: SSB.

✓ Endringer i antall arbeidsplasser bransjevis

Det er interessant å få belyst hvilke bransjer som har vekst i sysselsetting, og hvilke bransjer som har nedgang i antall arbeidsplasser. I figur 11 er endringene i antall arbeidsplasser fra 2000 til 2003 i hovednæringene illustrert.

Det er sterk vekst i sysselsettingen innen eiendom (omsetning, drift og utleie), undervisning, og helse- og sosialtjenester (offentlig). Antall ansatte innen eiendom økte med 370 personer fra 2000 til 2003.

Industrien hadde en sterk nedgang i antall arbeidsplasser. Det forsvant over 533 arbeidsplasser i industrien fra 2000 til 2003. Også innen data/FoU/konsulent sank antall arbeidsplasser ganske mye, med en nedgang på 227.

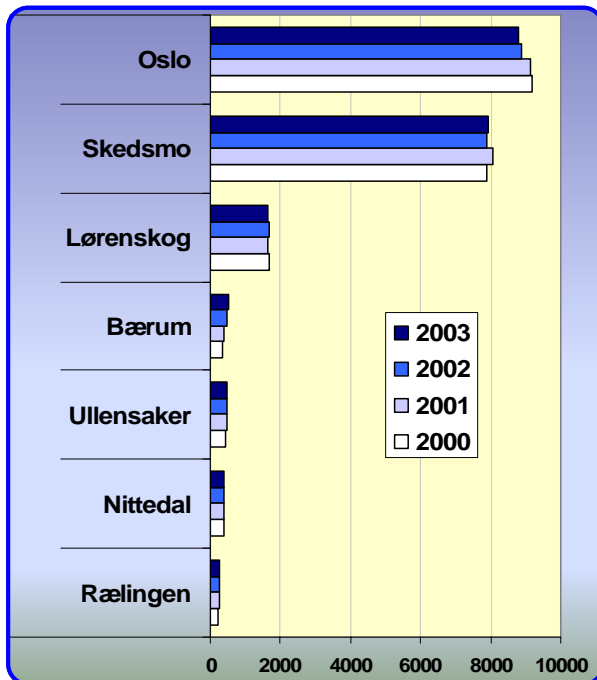
✓ Prosentvis endring i sysselsettingen i ulike bransjer

Vi kan sammenlikne endringene i antall arbeidsplasser i Skedsmo med Akershus og Norge, ved å analysere de prosentvise endringene i antall arbeidsplasser i de ulike hovednæringene.

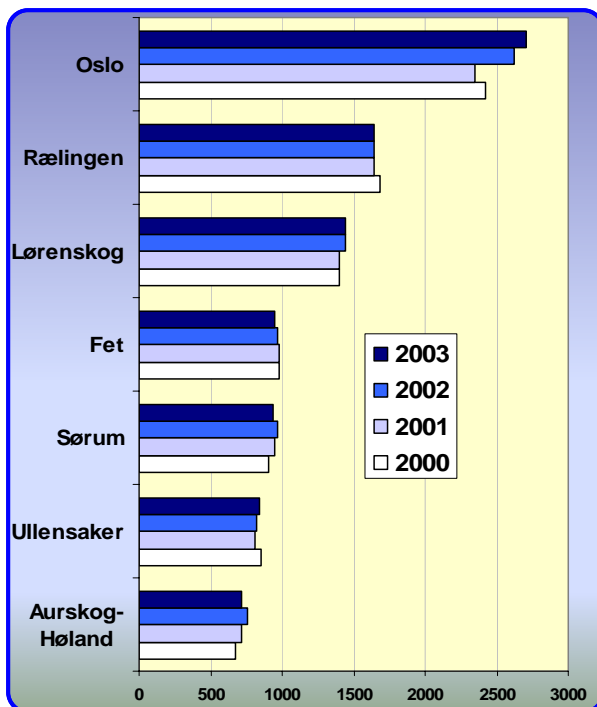
Skedsmo har en svært sterk økning i antall arbeidsplasser innen eiendom, der antall ansatte økte med 128 prosent. Andre bransjer som økte sterk i prosent var helse og sosialtjenester, finanstjenester, transport, hotell- og restaurant og bygg og anlegg.

De næringene som tapte mest i prosent var primærnæringene og industrien.

Innenfor personlig tjenesteyting og Data/FoU/konsulent var det en markert nedgang i Skedsmo, uten at tilsvarende næringer i ellers i landet hadde samme nedgang.

Figur 13: Antall personer som bor i Skedsmo, og som har arbeidssted i andre kommuner, 2000-2003. Datakilde: SSB.

Figur 14: Antall personer som bor utenfor Skedsmo, og som har arbeidssted i Skedsmo, 2000-2003. Datakilde: SSB.

➤ Pendling

✓ Pendling ut fra Skedsmo

I figuren til venstre er de kommunene med flest arbeidstakere fra Skedsmo vist. Oslo sysselsetter desidert flest personer fra Skedsmo, hele 8795 personer bosatt i Skedsmo pendler til Oslo. Det er færre som arbeider i egen kommune, 7927.

Lørenskog sysselsetter også mange fra Skedsmo, 1654. Deretter er det Bærum, Ullensaker, Nittedal, Rælingen og Rælingen som sysselsetter flest.

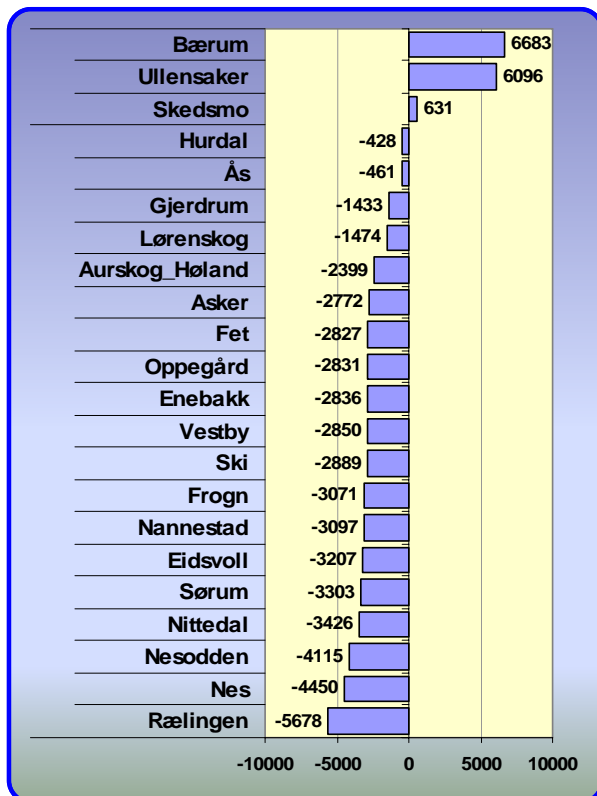
Det er stadig færre fra Skedsmo som pendler til Oslo. Dette er på grunn av at sysselsettingen i Oslo har sunket i de siste årene. Vi finner ikke særlig stor økning i de andre kommunene som kompensere for den synkende pendlingen til Oslo, noe som innebærer at antall sysselsatte personer bosatt i Skedsmo har sunket i de siste årene.

✓ Pendling inn til Skedsmo

Antall personer som pendler inn til Skedsmo fra ulike kommuner er vist i figur 14. Det er flere som pendler inn til Skedsmo enn som pendler ut, men det er større spredning på kommunene.

Det er Oslo som har suverent flest arbeidstakere som pendler til Skedsmo. Deretter følger Rælingen, Lørenskog og Fet.

Det er et generelt trekk på Østlandet at svært mange, over 100.000 personer, pendler til Oslo. Dette forplanter seg i hele regionen, slik at den generelle pendlingsretningen går i fra periferien og mot Oslo.

Figur 15: Netto innpendling, antall personer i 2003. Datakilde: SSB.

✓ Netto pendling

Begrepet netto pendling forteller om et område har overskudd eller underskudd på arbeidsplasser. Dersom et område har positiv netto innpendling, innebærer dette at området har flere arbeidsplasser enn arbeidstakere.

I figur 15 ser vi netto innpendling i kommunene i Akershus.

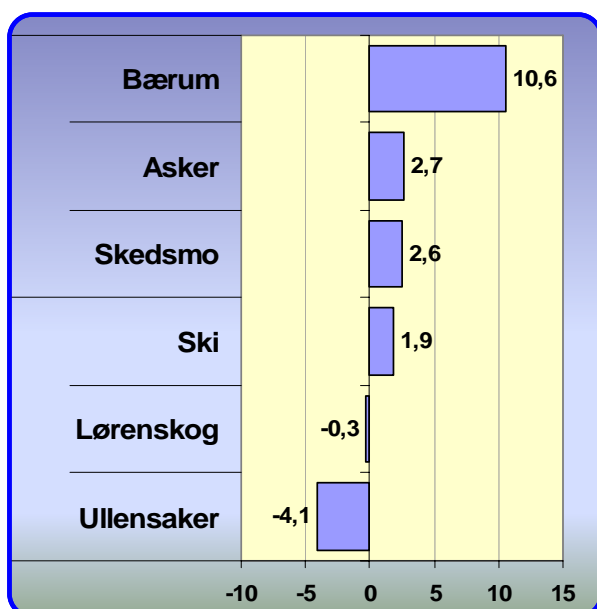
Skedsmo er en av tre kommuner i Akershus som har overskudd på arbeidsplasser. De fleste kommunene i Akershus er basert på det store arbeidsmarkedet i Oslo, men Skedsmo er en av få kommuner i regionene som sysselsetter flere enn sin egen befolkning.

✓ Endringer i netto pendling

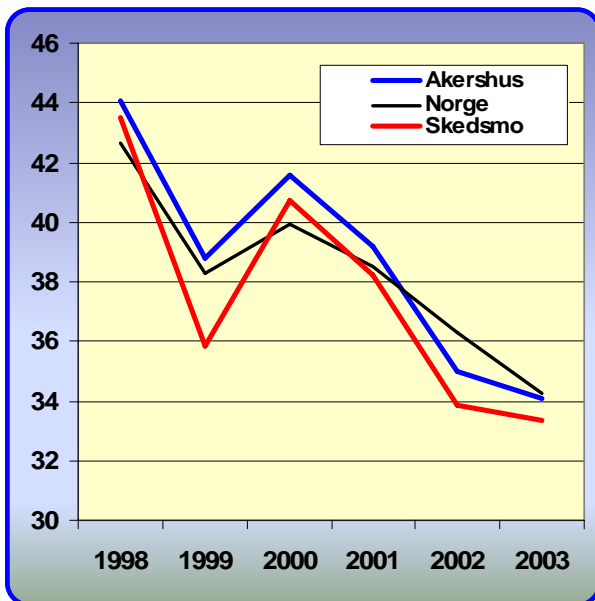
Det er også mulig å få fram hvordan netto pendling har forandret seg de siste årene. I figur 16 er endring i netto pendling fra 2000 til 2003 vist.

Mange kommuner i regionen har forbedret netto pendling i perioden. Dette innebærer at veksten av arbeidsplasser har vært sterkere enn veksten i sysselsatte personer som bor i kommunen.

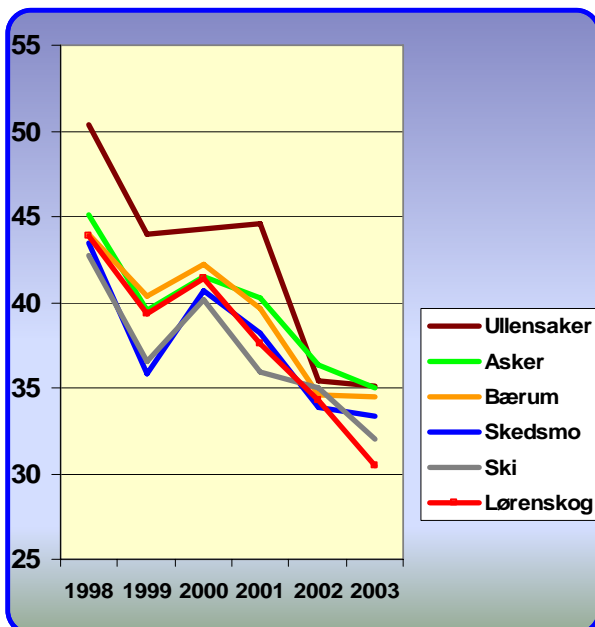
Mange kommuner i regionen har hatt en nedgang i antall personer som er i arbeid. Dette skyldes nedgangen i antall arbeidsplasser i privat sektor i Oslo. Forbedringen skyldes derfor dels en nedgang i antall sysselsatte i Oslo. Dette gjelder også i Skedsmo.

Figur 16: Prosentvis endring av netto innpendling i prosent av antall arbeidstakere, 2000-2003. Datakilde: SSB.

Figur 17: Prosentvis andel foretak med vekst i omsetning over ti prosent. Data: Foretaksregisteret.

Figur 18: Andel foretak med over 10 prosent vekst. Data: Foretaksregisteret.

➤ Vekst

I denne rapporten har vi målt vekst som antall foretak med minst ti prosent vekst i omsetning det siste året. Dette gir et bedre grunnlag for å få fram forskjeller i vekst mellom områder enn å se på samlet omsetningsvekst, da dette oftest reflekterer utviklingen i de største bedriftene.

✓ Andel vekstforetak i Skedsmo

Diagrammet viser prosentvis andel foretak med vekst i omsetning på over ti prosent i Skedsmo, Akershus og Norge i perioden 1998 – 2003.

Skedsmo har hatt lavere andel vekstforetak enn gjennomsnittet for Akershus i hele perioden. I de siste tre årene har andelen vekstforetak i Skedsmo også vært lavere enn landsgjennomsnittet.

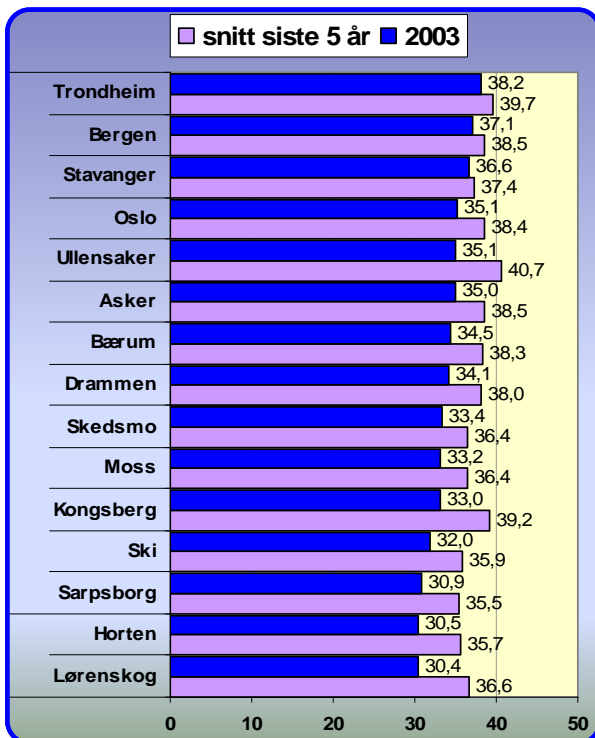
I 2003 hadde Skedsmo 33,4 prosent foretak med over ti prosent vekst i omsetning, men andelen vekstforetak i Akershus og Norge var 34,1 og 34,3 prosent.

✓ Utvikling andel vekstforetak, Skedsmo og nabokommuner

I diagrammet er andelen vekstforetak i Skedsmo i perioden 1998-2003 sammenliknet med referansekommunene.

Ullensaker har hatt mange vekstforetak tidlig i perioden, men nærmer seg nå de andre kommunene. Asker og Bærum har også stort sett hatt mange vekstforetak.

Skedsmo har hatt lavere andel vekstforetak enn de andre kommunene, men har i 2003 flere vekstforetak enn Ski og Lørenskog.

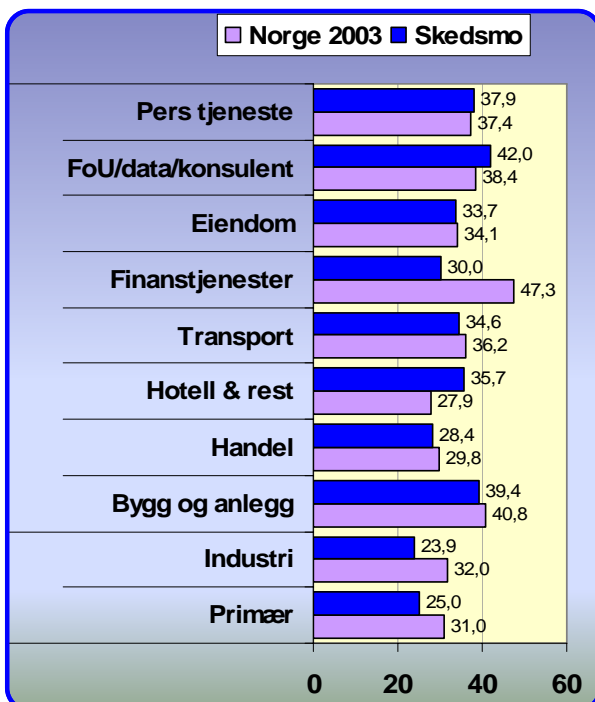
Figur 19: Prosentvis andel av foretakene med minst ti prosent omsetningsvekst. Datakilde: Foretaksregisteret.

✓ Andel vekstforetak i Skedsmo og referansekommuner

Andelen vekstforetak i Skedsmo i 2003 kan sammenliknes med de referansekommunene, slik som vist i figuren.

Det er de fire største byene, Trondheim, Bergen, Stavanger og Oslo som har størst andel vekstforetak i 2003, deretter følger Ullensaker.

Andelen vekstforetak i Skedsmo ligger på nivå med Drammen og Moss, men over nivået i kommuner som Lørenskog, Horten og Sarpsborg.

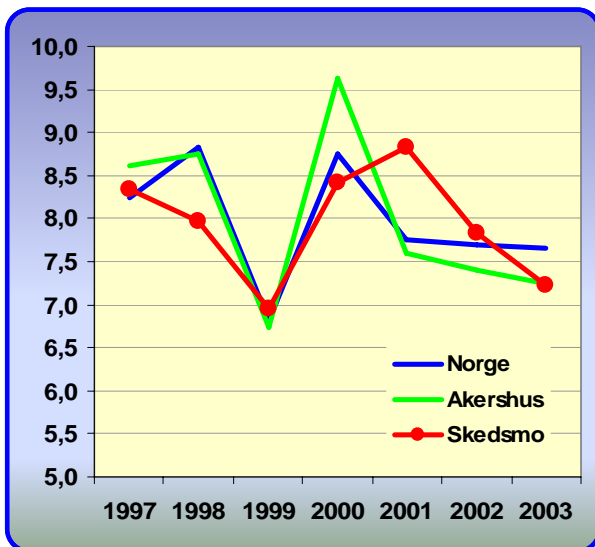
Figur 20: Prosentvis andel av foretak med omsetningsvekst fra 2002 til 2003 innenfor ulike hovednæringer. Datakilde: Foretaksregisteret.

✓ Andel vekstforetak bransjevis

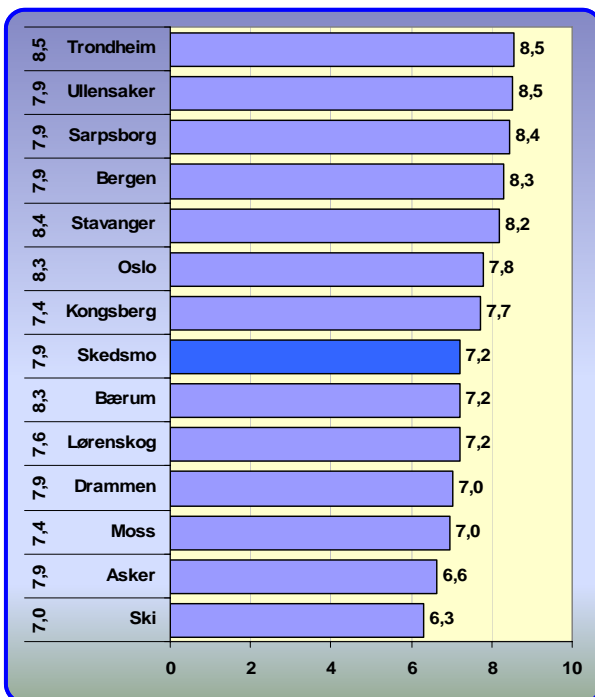
De bransjevise variasjonene i andel vekstforetak er vist i figur 20. Her er andelen vekstforetak i ulike bransjer i Skedsmo sammenliknet med landsgjennomsnittet.

Skedsmo har en høyere andel vekstforetak enn landsgjennomsnittet innen personlig tjenesteyting, FoU/data/konsulent og hotell og restaurant.

I de andre næringene er andelen vekstforetak i Skedsmo under landsgjennomsnittet.

Figur 21: Etableringsfrekvens i Skedsmo, Akershus og Norge. Datakilde: Foretaksregisteret.

Figur 22: Etableringsfrekvens i 2003. Tallene helt til venstre angir gjennomsnittlig etableringsfrekvens i perioden 1999-2003. Datakilde: Foretaksregisteret.

➤ Nyetableringer

✓ Utvikling nyetableringer

For å måle etableringsaktiviteten i næringslivet kan vi se på framveksten av nye bedrifter. En metode er å se på antallet nyregistrerte foretak i foretaksregisteret i forhold til eksisterende antall foretak.

Skedsmo hadde høyere etableringsfrekvens enn både Akershus og landsgjennomsnittet i 2001 og 2002.

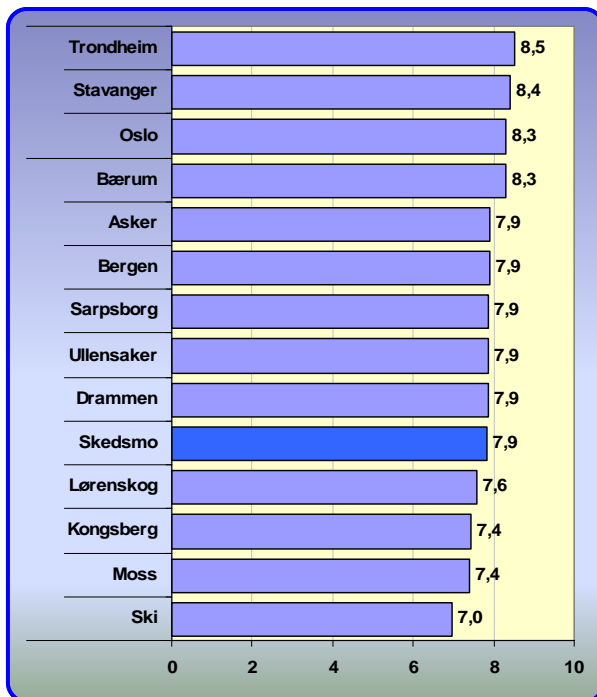
I 2003 hadde Skedsmo samme etableringsfrekvens som Akershus, men lavere enn landsgjennomsnittet.

✓ Etableringsfrekvens i Skedsmo og referansekommuner

I figuren er etableringsfrekvensen i Skedsmo i 2003 sammenliknet med referansekommuner.

Etableringsfrekvensen i Skedsmo er omtrent middels i forhold til referansekommunene. Kommuner som Trondheim, Ullensaker og Sarpsborg har høyest etableringsfrekvens, mens Ski, Asker og Moss har lavest etableringsfrekvens.

Etableringsfrekvensen i Skedsmo i 2003 var 7,2 prosent, det vil si at det ble registrert 212 nye foretak, og at det var 2935 eksisterende foretak i kommunen.

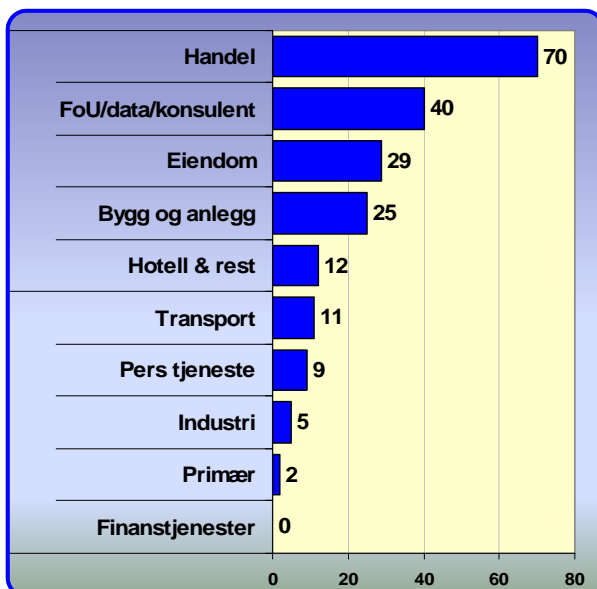

Figur 23: Gjennomsnittlig etableringsfrekvens for perioden 1999-2003. Datakilde: Foretaksregisteret.

✓ Etableringsfrekvens i perioden 1999-2003

Etableringsfrekvensene varierer fra år til år, og det er derfor hensiktsmessig å se på gjennomsnitt over en lengre periode for å avgjøre om et område har høy eller lav etableringsfrekvens. Dette er gjort i figur 23, hvor gjennomsnittlig etableringsfrekvens i perioden 1997-2003 er målt for Skedsmo og referansekommuner.

Her kommer Skedsmo litt svakere ut, enn om vi betrakter etableringsfrekvensen for 2003. Etableringsfrekvensen i de siste fem årene er på 7,9 prosent, som er under middels i forhold til referansekommunene.

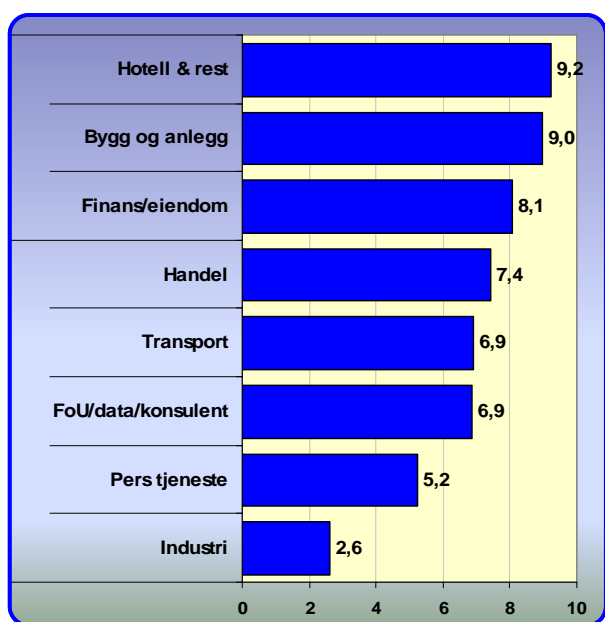
Figur 24: Antall nyregistreringer i foretaksregisteret i ulike hovednæringer i Skedsmo i 2003. Datakilde: Foretaksregisteret.

✓ Etablinger i ulike næringer

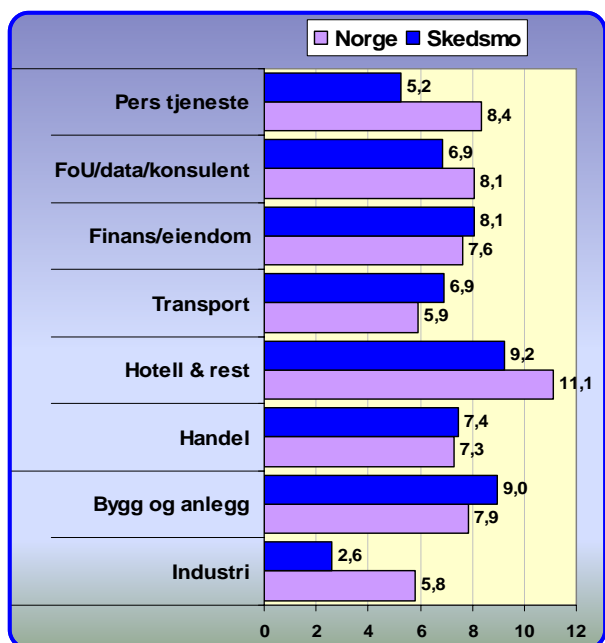
I figur 24 ser vi i hvilke bransjer det blir registrert nye foretak. Det er desidert flest etableringer innen handel og FoU/data/konsulent.

Over halvparten av etableringene er i disse bransjene. Dette er imidlertid de bransjene hvor det generelt er flest foretak.

Her må det påpekes at det er mange som etablerer ny virksomhet uten å registrere foretaket i foretaksregisteret. Dette gjelder spesielt etableringer av enkeltmannsforetak i de tjenesteytende næringene.

Figur 25: Etableringsfrekvenser i Skedsmo innenfor hovednæringer i 2003. Datakilde: Foretaksregisteret.

Figur 26: Etableringsfrekvens i Skedsmo innenfor hovednæringer, sammenliknet med tilsvarende etableringsfrekvens for Norge, 2003. Datakilde: Foretaksregisteret.

✓ Etableringsfrekvenser i hovednæringer i Skedsmo

I figur 25 ser vi etableringsfrekvensene i de ulike hovednæringerne i Skedsmo.

Selv om det er mange nyetableringer innen handel og FoU/data/konsulentbransjen i Skedsmo, er etableringsfrekvensen under middels. Dette skyldes at det er mange foretak fra før i disse bransjene.

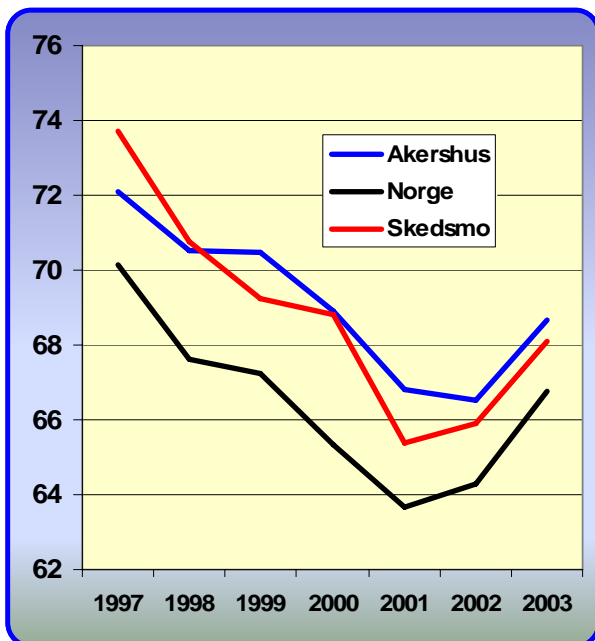
Hotell og restaurantnæringen har høyest etableringsfrekvens. Andre undersøkelser har vist at det også er mange nedleggelse i denne bransjen, og dette er sannsynligvis også tilfelle i Skedsmo. Også innen bygg og anlegg er det mange nyetableringer i Skedsmo.

✓ Bransjevise etableringsfrekvens i Skedsmo og Norge

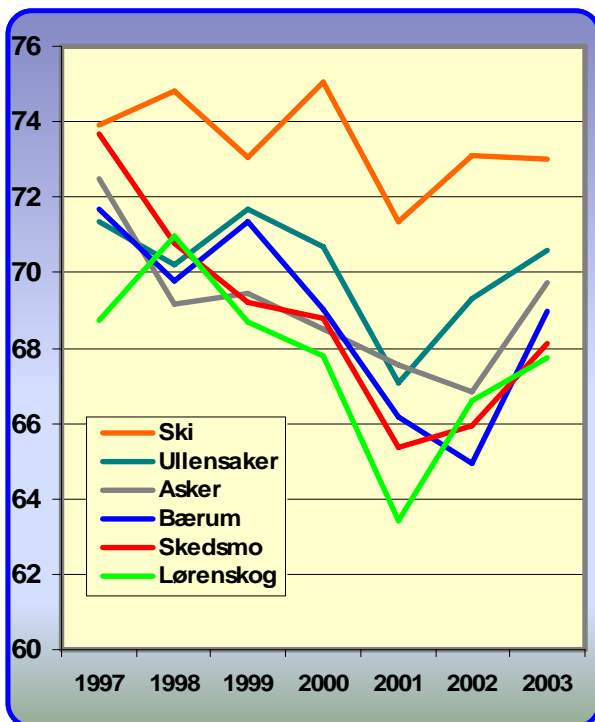
Hvis vi sammenlikner de bransjevise etableringsfrekvensene i Skedsmo med landsgjennomsnittet, får vi et resultat som vist i figur 26.

Skedsmo har høyere etableringsfrekvens enn landsgjennomsnittet innen finans/eiendom, transport, handel og bygg og anlegg.

Etableringsfrekvensen er lavere innen personlig tjenesteyting, FoU/data/konsulent, hotell og restaurant og industri.

Figur 27: Andel foretak med positivt resultat før skatt. Datakilde: Foretaksregisteret.

Figur 28: Kommunenes rangering mht andel lønnsomme foretak blant de 434 kommunene i Norge. Datakilde: Foretaksregisteret.

➤ Lønnsomhet

✓ Lønnsomhetsutvikling Skedsmo

En måte å sammenlikne lønnsomheten i næringslivet i ulike områder, er å måle hvor stor andel av alle foretak som har overskudd.

Næringslivet i Skedsmo har hatt høyere andel lønnsomme foretak enn landsgjennomsnittet i alle årene etter 1997.

De fleste årene har andelen lønnsomme selskap i Skedsmo ligget under nivået for Akershus.

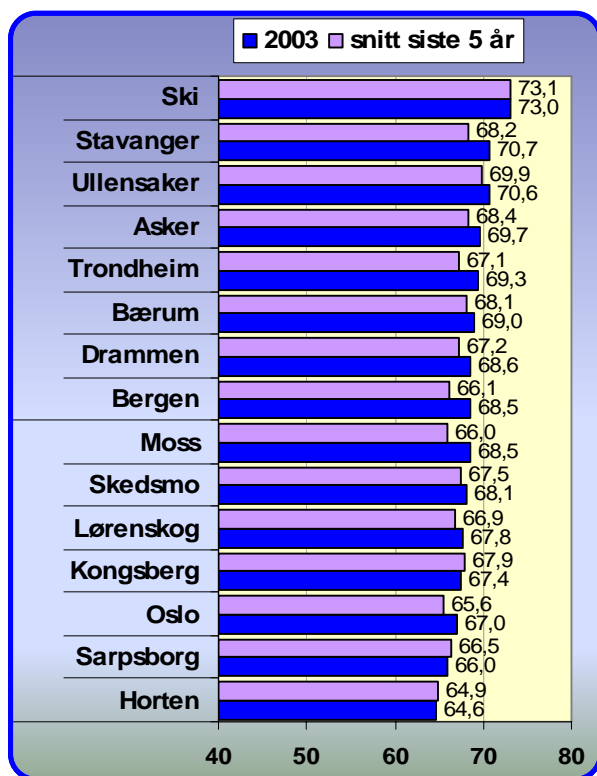
I 2003 hadde 68,1 prosent av foretakene i Skedsmo overskudd. Tilsvarende andel i Akershus er 68,7, mens landsgjennomsnittet er 66,8 prosent.

✓ Lønnsomhetsutvikling i forhold til referansekommuner

I figur 28 er andelen foretak med positivt resultat før skatt i Skedsmo sammenliknet med referansekommunene.

Skedsmo hadde svært mange lønnsomme foretak i 1997, men har etter det stort sett hatt mindre andel lønnsomme foretak enn de andre referansekommunene. Ski og Ullensaker har hatt det mest lønnsomme næringslivet i de siste årene.

I 2003 hadde 68,1 prosent av foretakene i Skedsmo overskudd. Dette er over landsgjennomsnittet på 66,8 prosent.

Figur 29: Prosentvis andel av foretak med positivt resultat før skatt. Datakilde: Foretaksregisteret.

✓ Lønnsomhet i Skedsmo og referansekommuner

I Figur 29 er lønnsomheten i Skedsmo og referansekommunene illustrert ved andelen overskuddsforetak i 2003, og gjennomsnitt for perioden 1999-2003.

Ski og Stavanger hadde den høyeste andelen overskuddsforetak i næringslivet i 2003. Næringslivet i Ski hadde også den beste lønnsomheten i siste femårsperiode.

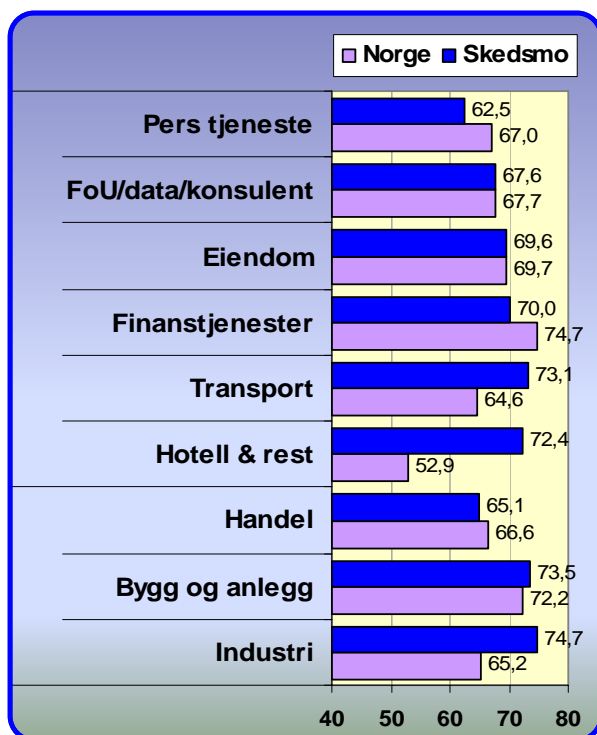
Næringslivet i Skedsmo er litt under middels lønnsomt i forhold referansekommunene, men litt over middels lønnsomt dersom vi sammenlikner med landsgjennomsnittet. Skedsmo er rangert som nr 101 av 434 kommuner når det gjelder lønnsomhet i siste fem år.

✓ Bransjevis lønnsomhet

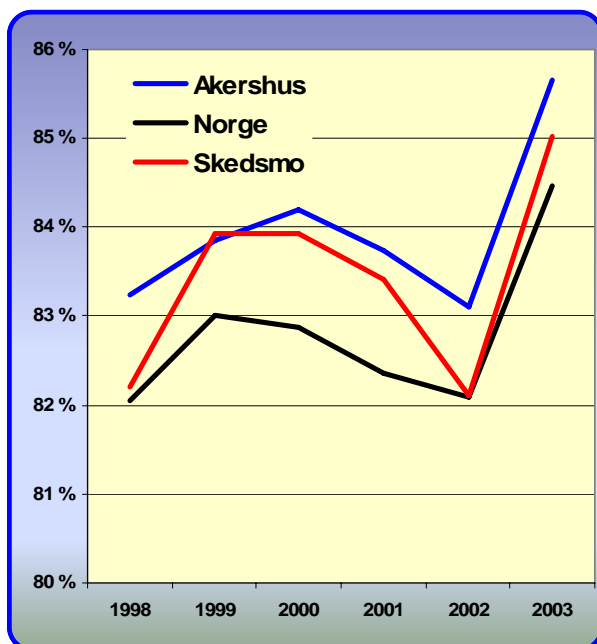
Vi kan også sammenlikne lønnsomheten i næringslivet i Skedsmo med landsgjennomsnittet innenfor hver enkelt bransje. Lønnsomheten varierer en del mellom de ulike bransjene.

Av figur 30 kan vi se at næringslivet i Skedsmo er mer lønnsomt enn landsgjennomsnittet i transport, hotell og restaurant, bygg og anlegg og industri. I de andre bransjene er næringslivet i Skedsmo mindre lønnsomt enn landsgjennomsnittet.

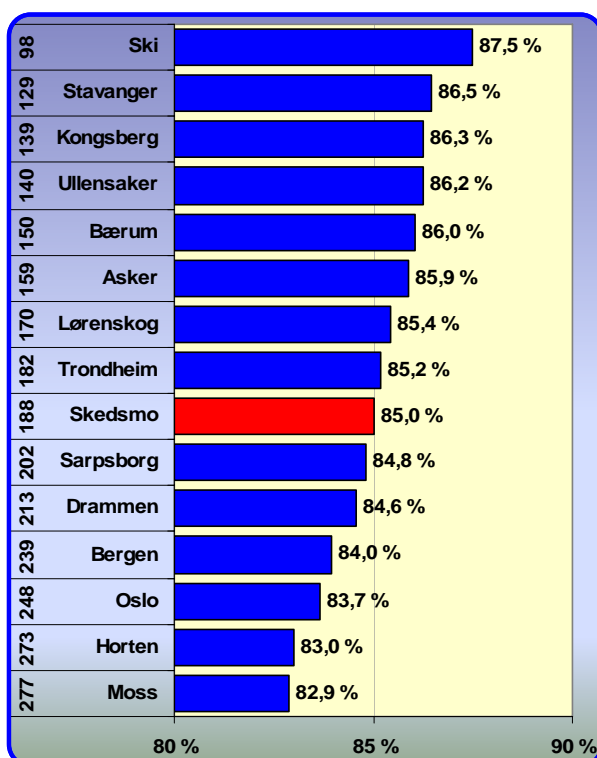
Både innen industri og særlig hotell og restaurant er det en svært høy andel lønnsomme foretak i Skedsmo. I resten av landet er dette relativt ulønnsomme næringer.

Figur 30: Prosentvis andel av foretak med positivt resultat før skatt i 2003. Datakilde: Foretaksregisteret.

Figur 31: Andel foretak med positiv egenkapital i Skedsmo, Akershus og Norge i perioden 1998-2003. Datakilde: Foretaksregisteret.

Figur 32: Andel foretak med positiv egenkapital i 2003. Tallene til venstre angir kommunens rangering blant de 434 kommunene i Norge. Datakilde: Foretaksregisteret.

✓ Egenkapital i næringslivet

Bedriftenes egenkapital er differansen mellom verdien av eiendelene og gjelden. Høy egenkapital gjør foretakene mer robuste for å tåle perioden med økonomiske vansker. Foretak med negativ egenkapital står i fare for å gå konkurs, dersom ikke foretaket begynner å gå med overskudd, eller eierne ikke går inn med mer egenkapital.

I figur 31 er utviklingen i andelen foretak med positiv egenkapital vist for Skedsmo, Akershus og Norge.

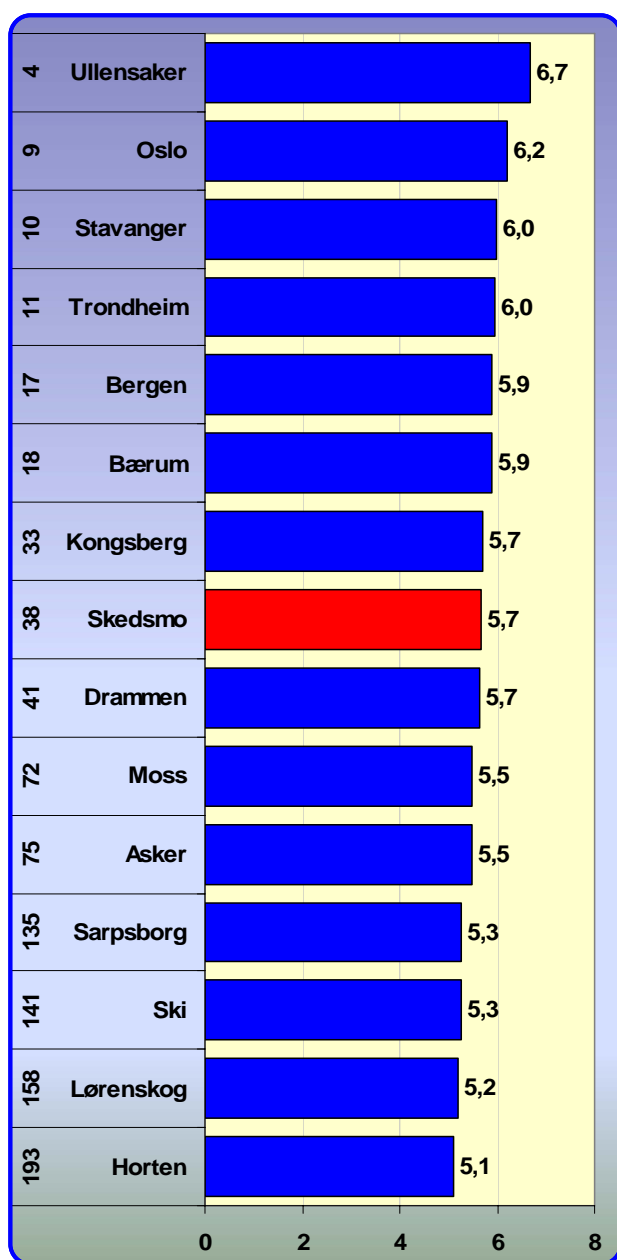
Skedsmo har med unntak av 2002 hatt høyere andel foretak med positiv egenkapital enn landsgjennomsnittet, men lavere andel enn gjennomsnittet for Akershus i alle år unntatt 1999. I 2003 hadde 85 prosent av foretakene i Skedsmo positiv egenkapital, mens tilsvarende andel i Akershus var 85,7 og landsgjennomsnittet var 84,5 prosent.

✓ Egenkapital i Skedsmo og referansekommuner

Vi kan også sammenlikne andelen foretak med positiv egenkapital i Skedsmo med referansekommunene, slik som i figur 32.

I Skedsmo har 85,0 prosent av alle foretak positiv egenkapital. Dette er et litt under middels nivå i forhold til de andre referansekommunene.

I forhold til de andre kommunene i landet, er Skedsmo rangert som nr 188 av 434 kommuner.

Figur 33: Rangering av næringslivet i Skedsmo og referansekommunene, basert på en indeks som vektlegger omsetningsvekst, lønnsomhet, nyetableringer og næringslivets relative størrelse. Kommunens rangering blant alle 434 kommuner i Norge er vist helt til venstre.

➤ Næringslivsindeksen

Det er mulig å lage en indeks over "vellykkethet" for næringslivet i ulike områdene. Næringslivet er vurdert i forhold til fire faktorer: Vekst i omsetning, nyetableringer, lønnsomhet og størrelse i forhold til folketall (næringsstetthet).

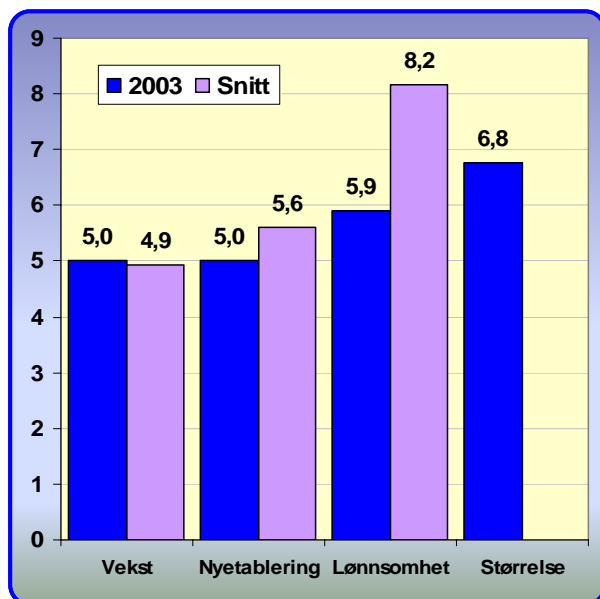
Indeksen er konstruert slik at den kommunen som har lavest verdi på en av indikatorene får indeks 0, kommunen i midten får 5 og den kommunen som har høyest verdi får verdi 10. Deretter er kommunene rangert i forhold til gjennomsnittlig verdi for de fire indikatorene. En poengsum på 5 innebærer et gjennomsnitt.

I figur 33 er næringslivet i Skedsmo og referansekommunene rangert med hensyn til denne næringslivsindeksen. Skedsmo er rangert omtrent middels i forhold til referansekommunene.

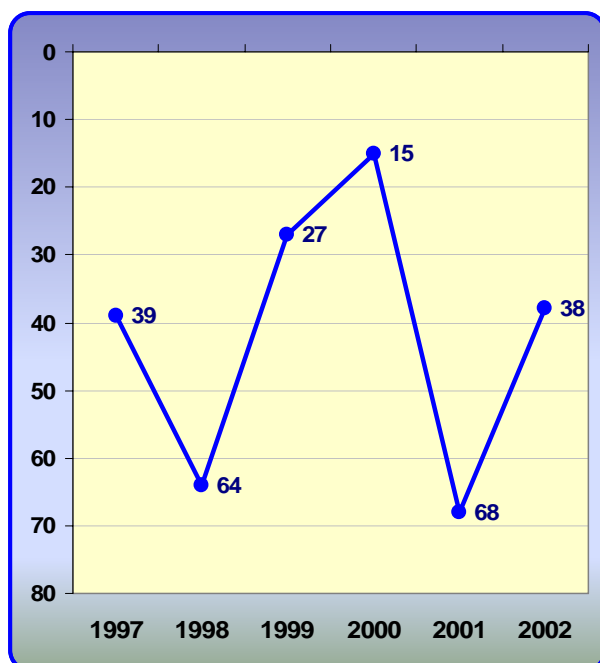
Næringslivsindeksen i Skedsmo er på linje med Kongsberg og Drammen, men under nivået i de fire største byene og Ullensaker. Skedsmo skårer imidlertid klart høyere enn kommuner som Horten, Lørenskog og Ski.

Likevel er Skedsmo rangert som nr 38 av landets 434 kommuner, det vil si blant de 10 prosent beste kommunene i landet.

Dette viser at referansekommunene som er valgt ut, er kommuner hvor næringslivet generelt har en gunstig utvikling.

Figur 34: Score på delindikatorerne for næringslivsindeksen 2003 og gjennomsnitt 1999-2003, Skedsmo.

Figur 35: Rangeringen av næringslivets utvikling i Skedsmo, næringslivsindeksen, i forhold til de 434 kommunene i Norge.

✓ De fire indikatorene i næringslivsindeksen

I figur 34 er verdien på de fire delindikatorerne for næringslivet i Skedsmo vist for 2003, og for gjennomsnitt for 1999-2003. Indikatoren for næringslivets størrelse, antall ansatte i privat sektor i forhold til folketallet, endrer seg langsomt, og er derfor bare utregnet for 2003.

Skedsmo skårer høyest når det gjelder størrelse. Det er mange private arbeidsplasser i kommunen i forhold til folketallet.

Næringslivet i Skedsmo skårer godt over gjennomsnittet når det gjelder lønnsomhet, men lønnsomheten har vært bedre i de foregående årene, noe som reflekteres av at Skedsmo skårer bedre når det gjelder lønnsomhet i de siste fem årene.

Når det gjelder indikatoren for nyetableringer og vekst er poengsummen 5,0 som er median blant kommunene i Norge.

✓ Utvikling av næringslivsindeksen i Skedsmo

Næringslivsindeksen kan utregnes for de foregående årene, og i figur 35 ser vi hvordan næringslivet i Skedsmo er rangert i hvert av årene 1999-2003.

Rangeringen for næringslivet i Skedsmo har vandret mellom nr 15 i 2000, til nr 68 i 2001. Næringslivet i Skedsmo har i alle årene vært blant de 20 prosent beste kommunene i Norge.